

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Kruisbroekweg 5, Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel 0174-636700, fax 0174-636835

GEBRUIKSWAARDE-ONDERZOEK BEGONIA

verwerking van de resultaten 1997-1998

Project 1503.1

J. Ettema
C. De Beer
T. V.d. Wurff
X. Berents

Naaldwijk, februari 1998

Intern verslag

2204105

INHOUD

1.	INLEIDING EN DOEL	4
2.	MATERIAAL EN METHODE	5
	2.1 Proefopzet	5
	2.2 Waarnemingen	8
3.	RESULTATEN TEELT	9
4.	RESULTATEN SIERWAARDE EN HOUDBAARHEID	15
	4.1 Keuring sierwaarde	15
	4.2 Houdbaarheid	15
5.	RASBESCHRIJVINGEN	20
6.	DISCUSSIE	34
7.	BIJLAGEN	
	- Bijlage 1. Overzicht onderzochte rassen sortimentsvergelijking Begonia 1993/1997	35
	- Bijlage 2. Overzicht bloemkleur, -vorm en -diameter van de rassen	36
	- Bijlage 3. Resultaten oppotweek 6	37
	- Bijlage 4. Resultaten oppotweek 20	39
	- Bijlage 5. Resultaten oppotweek 46	44

1. INLEIDING EN DOEL

In 1993 is het Proefstation voor de Bloemisterij in samenwerking met Proeftuin Lent, de NTS-commissie Begonia en de veredelaars gestart met een sortimentsvergelijking bij Begonia. Aanleiding hiervoor was de grote verscheidenheid in groepen en rassen binnen het Begonia-sortiment en de wisselende kwaliteit. Daarnaast waren een aantal nieuwe rassen op de markt verschenen. Naast teeltkundige eigenschappen zijn bij Begonia de transportgevoeligheid en de houdbaarheid van de rassen belangrijke aandachtspunten. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat deze per ras nogal kunnen verschillen. De resultaten van de sortimentsvergelijking sinds 1993 onderstrepen dit. De gegevens hiervan staan vermeld in de rapporten PBN 189, PBG 22, PBG 63 en intern verslag PBG116. Door de resultaten van sortimentsvergelijkend onderzoek te gebruiken kan de kwaliteit dus verbeterd worden. Nog steeds komen er nieuwe rassen op de markt afkomstig uit Nederland, Duitsland en Denemarken. Hierdoor is het zinvol de sortimentsvergelijking voort te zetten.

Het doel van de sortimentsvergelijking is het toetsen van nieuwe Begonia-rassen op teelteigenschappen en houdbaarheid in vergelijking met het huidige assortiment.

2. MATERIAAL EN METHODE

2.1 PROEFOPZET

In 1993/1994 startte de sortimentsvergelijking Begonia. Er is in eerste instantie gekozen voor een brede opzet wat betreft het sortiment: uit alle groepen enkele rassen. De kennis hieruit kon dan als basis dienen voor verder onderzoek. In de jaren — daarna is er doorgegaan met het beoordelen van rassen.

In 1997/1998 zijn in totaal 33 rassen één of meerdere malen opgeplant .

Bijlage 1 geeft een overzicht van alle onderzochte rassen in de eerste vier jaren van de sortimentsvergelijking. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de onderzochte rassen in 1997/1998. Bijlage 2 geeft een overzicht van bloemkleur, -vorm en -diameter van de onderzochte rassen.

Het teeltgedeelte heeft plaats gevonden op het Begoniabedrijf van Fa. Janssen-van Boxtel. Er is uitgegaan van bewortelde kopstekken, afkomstig van vier stek-leveranciers.

Alle rassen zijn gelijktijdig opgepot in een stenen 11 of 13 cm-pot. Om seizoeninvloeden te onderzoeken zouden er vier opplantingen uitgevoerd worden: oppotweek 6 (voorjaar), oppotweek 20 (zomer), oppotweek 35 (najaar) en oppotweek 46 (winter). De opplanting van week 35 kwam echter te vervallen omdat er voor deze opplanting een te beperkt aantal rassen was aangemeld. Omdat een aantal rassen in 1997 slechts 1 of 2 keer is opgeplant, is er in deze rapportage voor gekozen om voor deze rassen in de rasbeschrijvingen tevens de resultaten van de opplantingen in 1996 te vermelden. Belangrijk is daarbij te vermelden dat deze rassen in 1996 in de houdbaarheidsruimte altijd onder een belichtingssterkte van 3 W/m² hebben gestaan, terwijl de planten van de oppotweken 6 en 20 van 1997 een belichtingssterkte van 6 W/m² hebben ontvangen. Een eerlijk vergelijk van de houdbaarheidsgegevens over deze twee jaar heen is dus onmogelijk (zie ook hoofdstuk 6).

De belangrijkste teeltomstandigheden zijn weergegeven in tabel 2 (nog niet compleet).

Na elke teelt zijn van ieder ras tien planten naar het proefstation in Aalsmeer gebracht voor het houdbaarheidsonderzoek. Om de rassen, ten aanzien van de houdbaarheid, goed te kunnen vergelijken zijn de volgende rijpheidstadia aangehouden: rijpheidstadium 2 (5-8 open bloemen) voor de grootbloemige en rijpheidstadium 3 (9-15 open bloemen) voor de kleinbloemige rassen. Niet alle rassen waren gelijktijdig in dit stadium. Hierdoor zijn ze veelal in twee groepen aangeleverd met enkele dagen tot een week ertussen. Op het proefstation hebben de planten een transportsimulatie ondergaan van zeven dagen. Deze transportsimulatie vond plaats in het donker bij 15°C en een relatieve luchtvochtigheid van 70%. De planten zijn voor de transportsimulatie verpakt in folie-hoezen met grote gaten. Na de transportsimulatie zijn de planten in de houdbaarheidsruimte geplaatst. In deze ruimte is een temperatuur van 20°C aangehouden en een relatieve luchtvochtigheid van 60%. Per etmaal is 12 uur belicht met een belichtingssterkte van 3 W/m² (plantweek 24, 36 en 51 in 1996 en plantweek 46 in 1997) of 6 W/m² (plantweek 6 en 20 in 1997) groeilicht, bereikt met TL-verlichting 58W / kleur 84.

Tabel 1- overzicht onderzochte rassen per oppotweek in 1997

nr	rasnaam	oppotweek		
		6	20	46
<i>potmaat 13 cm</i>				
1	Rosanna	x	x	x
14	Netja Dark	x	x	x
15	Annebell	x		
21	Barkos	x	x	x
50	Pinto		x	x
52	Clara	x		
53	Anika	x		
54	Manifesto	x		
55	Sotiria	x		
56	Dark Britt	x		
57	Camilla	x		
58	Louisa	x		
59	Kleo	x		
60	Tilly	x		
62	Marillo	x		x
63	Laressa	x		x
64	Katinka	x		x
65	Aprigold			x
66	Abidan	x	x	x
67	Dardanos	x	x	x
68	Blastus	x		
69	Brutus	x		
70	Adora	x		
71	Erastus	x	x	
72	Festus	x	x	
73	Deli	x	x	
74	Elba	x	x	
75	Bazan			x
76	Bacchus			x
78	Carola			x
79	Carina			x
80	Madeleine			x
<i>potmaat 11 cm</i>				
68	Blastus		x	x
69	Brutus		x	x
70	Adora		x	x
71	Erastus		x	
77	Adonia			x

Tabel 2- Overzicht teeltomstandigheden per opplanting

Oppotweek 6

week	T-dag/T-nacht	belichting	schermniveau
------	---------------	------------	--------------

Oppotweek 20

week	T-dag/T-nacht	belichting	schermniveau
------	---------------	------------	--------------

Oppotweek 46

week	T-dag/T-nacht	belichting	schermniveau
46	21°C/21°C	17 uur	
50	19°C/20°C	17 uur	
51	20°C/20°C	17 uur	
1 tot 4	19°C/20°C	17 uur	

2.2 WAARNEMINGEN

Gedurende de teelt is gelet op de remstof- en ruimtebehoefte van de diverse rassen en de teeltsnelheid. Als teeltduur is aangehouden het aantal weken tussen oppotten en het tijdstip waarop 80% van de planten veilbaar was (stadium 2-3). Wat betreft de rembehoefte is er gekeken naar het aantal keer dat er geremd is, de gebruikte concentratie en of er wel of niet selectief geremd is (hele veld geremd of plaatselijk een enkele plant per partij).

Het aantal benodigde week.m² is berekend door het aantal planten per m² te vermenigvuldigen met het aantal weken dat de planten op deze afstand hebben gestaan. Het totaal van de vermenigvuldigde weken en afstanden geeft het aantal benodigde week.m² voor een ras. Dit is omgerekend voor de teelt van 1000 planten.—

Aan het einde van elke teelt zijn de Begonia's gekeurd door een panel van telers, vermeerderaars en veredelaars. Hierbij zijn de rassen beoordeeld op de volgende kenmerken:

- scheutvorming
- bladkwaliteit
- bloemkwaliteit
- plantopbouw
- gelijkheid
- totaal indruk

Na de teelt zijn de planten naar het proefstation gebracht voor de transportsimulatie en de houdbaarheidsbepalingen. Drie weken na de transportsimulatie (= vier weken vanaf de teler) zijn de planten wederom gekeurd door een panel van telers, vermeerderaars en veredelaars. Er werd beoordeeld op:

- bladkwaliteit
- bloemkwaliteit
- bloemverkleuring
- bloem- en knopval
- sierwaarde (totaal-indruk).

Bij de keuringen wordt gescoord op een schaal van 1 tot en met 5, waarbij:

- 1 = slecht
- 2 = matig
- 3 = redelijk
- 4 = goed
- 5 = zeer goed

Na de transportsimulatie bleven de planten maximaal acht weken in de houdbaarheidsruimte staan en zijn ze beoordeeld op sierwaarde en houdbaarheid. Driemaal per week zijn de planten waargenomen. Indien een plant geen sierwaarde meer had is deze afgeschreven. Hierbij is voornamelijk gelet op bladkwaliteit, bloei-rijkheid (minimaal tien goede bloemen), bloem- en gewaskleur en rot. Hierna is een gemiddelde houdbaarheid per partij berekend. Planten die na acht weken nog niet afgeschreven waren, zijn beoordeeld op bloem- en bladkwaliteit, waarna ze alsnog verwijderd zijn. Hierbij zijn de volgende normen gehanteerd:

- *bloemwaardering:*

- 1 = 10-20 goede bloemen
- 2 = 20-30 goede bloemen
- 3 = 30-40 goede bloemen
- 4 = 40-50 goede bloemen
- 5 = meer dan 50 goede bloemen

- *bladwaardering:*

- 1 = slecht
- 3 = matig
- 5 = goed.

3. RESULTATEN TEELT

Tijdens de teelt is een aantal zaken bijgehouden. Per ras zijn de rembehoefte, het aantal planten per m² in de verschillende fasen en de teeltduur geregistreerd, verder is er genoteerd of er voorbloeit was. Indien dit het geval was is er aangegeven of dit veel of weinig was. Aan het einde van de teelt heeft er op het bedrijf een keuring plaatsgevonden waarbij de partijen op een aantal uitwendige kenmerken werden beoordeeld. Deze keuring vond zoveel mogelijk plaats op het moment dat ongeveer de helft van de planten van een ras veilig was. Doordat er soms grote verschillen in teeltduur waren is een aantal rassen soms een week eerder gekeurd dan de rest van de rassen. Ook zijn er soms partijen gekeurd die net iets rijper of rauwer waren dan 50% veilingrijp.

In tabel 3 en 4 zijn de resultaten weergegeven.

In bijlage 3 tot en met 5 zijn de resultaten per oppotweek weergegeven.

Vorbloeit

Gedurende de teelt werd twee maal bloemen geplukt. De eerste keer 3 weken na oppotten, de tweede keer 6 weken na oppotten. De aantallen werden genoteerd. Bij opplantweek 6 kwam er bij de meeste rassen geen voorbloeit voor. Veel voorbloeit hadden Anika en Dardanos.

Bij opplantweek 20 kwam er iets meer voorbloeit voor in vergelijking met week 6, maar de meeste rassen hadden geen of weinig voorbloeit. Veel voorbloeit hadden Dardanos, Festus, Erastus en Blastus.

Bij oppotweek 46 kwam er bij bijna alle rassen veel voorbloeit voor, met uitzondering van de rassen in potmaat 11 en Rosanna, Netja Dark, Pinto en Abidan, die geen of weinig voorbloeit hadden.

Remstofbehoefte

Tussen de opplantingen en rassen zijn verschillen in remstofbehoefte. De remstofbehoefte was het grootst in oppotweek 46.

De meeste rassen in oppotweek 6 hadden weinig remstofbehoefte met uitzondering van Barkos, Festus en Elba waarbij de remstofbehoefte hoog was.

Blastus, Brutus en Adora werden niet geremd.

In oppotweek 20 hadden de meeste rassen een hoge remstofbehoefte. Weinig remstof hadden nodig: Rosanna, Dardanos en Erastus.

Blastus, Brutus en Adora hoefden niet geremd te worden.

In oppotweek 46 hadden alle rassen remstof nodig. Ook de rassen die in oppotweek 6 en 20 geen remstof nodig hadden moesten in deze opplanting met remstof bespoten worden.

Teeltduur

De gemiddelde teeltduur was het kortst bij de opplanting van oppotweek 20. Bij de meeste rassen die in de drie opplantingen stonden was van oppotweek 6 de teeltduur één week langer en bij oppotweek 46 de teeltduur twee weken langer dan bij oppotweek 20.

Bij oppotweek 6 was de gemiddelde teeltduur 9.8 weken. De kortste teeltduur had Dardanos.

Bij oppotweek 20 was de gemiddelde teeltduur 8.9 weken bij de 13 cm pot en

8.8 weken bij de 11 cm pot. De kortste teeltduur hadden Festus en Erastus (11cm pot).

Bij oppotweek 46 was de gemiddelde teeltduur 10.5 weken bij de 13 cm pot en 10.8 weken bij de 11 cm pot. De rassen hadden een vergelijkbare teeltduur.

Het aantal planten op eindafstand was het hoogst in oppotweek 6, gemiddeld 17.1 planten. In week 20 was dit 15.5 planten en in week 46 16.0 planten.

Keuring

Bij de keuring op uitwendige kwaliteit aan het einde van de teelt werden de planten van oppotweek 46 over het geheel iets slechter beoordeeld dan in de andere oppotweken.

Tijdens de keuringen werd er in het algemeen positief over de rassen geoordeeld.

Onderstaande rassen kregen op de genoemde onderdelen een matig oordeel:

Bij scheutvorming Katinka (oppotweek 6 en 46) en Rosanna (oppotweek 20 en 46)

Bij bloemkwaliteit Carina (oppotweek 46).

Bij plantopbouw Netja dark (opplantweek 46), Laressa (opplantweek 6), Katinka (opplantweek 6 en 46) en Dadanus (oppotweek 6 en 20)

De uniformiteit bij Netja Dark (oppotweek 46), Manifesto (oppotweek 6), Laressa (oppotweek 6), Katinka (oppotweek 46), Abidan (oppotweek 46) en Adonia (oppotweek 46)

Tabel 3 resultaten teelt

ras	teeltduur			planten/m ² eindafstand			week.m2			remstofbehoefte			voorbloei		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 13															
Rosanna	9	9	11	15	16	16	393	409	526	**	**	***	**	*	*
Netja Dark	10	9	10	17	17	16	436	398	463	**	***	***	*	*	*
Annebell	9			18			371			**			*		
Barkos	10	9	10	15	15	16	460	430	463	***	***	***	*	**	***
Pinto		9	11	15	15	16		430	526		***	***	*	**	**
Clara	9			16			375			**			*		
Anika	9			16			367			**			***		
Manifesto	11			18			473			**			*		
Sotiria	10			18			408			**			*		
Dark Britt	9			17			359			**			*		
Camilla	9			17			359			**			*		
Louisa	10			16			429			**			**		
Kleo	11			17			477			**			*		
Tilly	10			17			418			**			*		
Marillo	10		11	18		16	393		509	**		***	**		***
Laressa	10		11	19		16	385		509	**		***	**		***
Katinka	10		11	19		16	385		509	**		**	**		***
Aprigold			11	16		16			509			**	*		***
Abidan	10	9	11	15	15	16	442	440	526	**	***	***	*	*	**
Dardanos	8	9	10	16	15	16	313	440	463	**	**	**	***	***	***
Blastus	11			19			431			*			*		
Brutus	11			19			431			*			*		
Adora	10			19			400			*			**		
Festus	9	8		18	15		362	373		***	***	***	**	***	***
Erastus	9	9		16	16		367	418		**	***	***	**	***	***
Deli	10	9		16	16		438	418		**	***	***	*	*	*
Elba	10	9		16	15		448	430		***	***	***	*	*	*
Bazan			10			16			463			***			***
Bacchus			11			16			492			**			***
Carola			10			16			463			**			***
Carina			10			16			463			***			***
Madeleine			10			16			463			***			***
gemiddeld	9.8	8.9	10.5	17.1	15.5	16.0	405	419	490						

Tabel 3 vervolg resultaten teelt

ras	teeltduur			planten/m ² eindafstand			week.m2			remstofbehoefte			voorbloei		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 11															
Blastus	9	11		18	22		367	398		*	**		***	*	
Brutus	9	11		18	22		367	398		*	**		*	*	
Adora	9	11		18	22		367	398		*	***		*	*	
Erastus	8			18			311			**			*		
Adonia		10			22			378			***			***	
gemiddeld	8.8	10.8		18.0	22.0		353	393							

remmen

* geen
 ** weinig
 *** veel

Voorbloei

* geen
 ** weinig
 *** veel

Tabel 4 Resultaten keuring uitwendige kwaliteit tijdens de teelt

	Scheutvorming			bladkwaliteit			bloemkwaliteit			plantopbouw			uniformiteit			totaal indruk		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 13																		
Rosanna	3.0	2.4	2.3	3.5	3.6	3.4	3.7	3.6	3.9	3.1	2.7	2.7	3.4	2.6	2.9	3.4	2.7	2.9
Netja Dark	3.0	3.1	2.5	3.8	3.7	3.5	3.8	3.6	3.5	3.7	3.2	2.2	3.9	3.1	2.2	3.9	3.2	2.3
Annebell	3.1			3.8			3.3			3.4			3.8			3.6		
Barkos	2.9	3.4	3.0	3.5	3.9	3.8	4.5	4.4	4.3	3.1	3.5	3.2	3.4	3.5	3.8	3.7	3.7	3.8
Pinto		3.5	3.1		3.1	3.3		4.2	3.8		3.5	3.3		3.1	2.8		3.5	3.1
Clara	2.9			3.8			3.9			3.2			3.0			3.4		
Anika	3.4			3.8			3.5			3.5			3.6			3.3		
Manifesto	3.7			3.6			3.4			3.4			2.2			2.8		
Sotiria	3.5			3.5			3.1			3.4			3.0			3.3		
Dark Britt	3.2			3.7			3.6			3.5			3.2			3.5		
Camilla	2.8			3.8			3.6			3.0			3.4			3.3		
Louisa	3.3			3.7			3.8			3.4			3.7			3.6		
Kleo	3.0			3.8			3.6			3.1			3.6			3.2		
Tilly	2.9			3.6			3.6			3.2			3.4			3.3		
Marillo	2.7		2.5	3.5			3.1		2.8	2.6		2.6	2.7		2.8	2.7		2.7
Laressa	2.4		2.7	3.4			2.9		3.3	2.2		2.8	1.8		2.9	2.0		2.7
Katinka	2.4		2.2	3.4			3.2		3.0	2.4		2.2	2.2		2.3	2.3		2.3
Aprigold			2.7				3.3		3.1			2.4			2.6			2.3
Abidan	3.3	3.6	2.8	3.3	3.5	3.6	4.4	4.1	3.7	3.1	3.1	2.5	2.9	3.1	2.2	3.2	3.4	2.6
Dardanos	2.6	3.2	2.7	3.3	3.6	4.3	3.6	3.5	3.8	2.4	2.4	2.7	3.1	3.4	3.5	2.6	3.1	3.3
Blastus	3.9			4.0			4.0			3.4			3.0			3.5		
Brutus	4.0			4.0			4.2			3.7			2.8			3.5		
Adora	3.3			3.3			4.0			3.1			3.0			3.2		
Festus	2.8	2.9		3.3	2.9		2.7	2.8		2.7	3.4		3.4	3.6		2.8	2.6	
Erastus	2.9	3.1		3.3	3.1		3.9	3.9		2.8	3.0		3.4	3.4		3.3	3.2	
Deli	3.4	3.1		3.0	2.5		3.7	3.8		2.9	2.7		3.3	3.4		3.2	2.7	
Elba	3.2	3.1		3.2	2.8		4.2	4.1		3.1	2.5		3.4	2.9		3.3	2.9	
Bazan			2.8						4.5			3.2			3.5			3.7
Bacchus			2.9						4.2			2.5			2.6			2.6
Carola			3.5						2.8			3.3			3.3			3.2
Carina			3.0						2.0			3.0			3.4			3.0
Madeleine			3.8						2.8			3.3			2.8			3.0
gemiddeld	3.1	3.1	2.8	3.6	3.3	3.5	3.7	3.8	3.4	3.1	3.0	2.8	3.1	3.2	2.9	3.2	3.1	2.9

Vervolg tabel 4

	Scheutvorming			bladkwaliteit			bloemkwaliteit			plantopbouw			uniformiteit			totaal indruk		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 11																		
Blastus	4.2	3.7		4.0	4.0		4.1	3.6		3.8	3.5		3.9	3.3		3.8	3.6	
Brutus	4.1	3.7		4.2	4.3		4.4	4.2		4.2	3.7		4.1	3.6		4.3	3.8	
Adora	2.8	3.4		3.5	3.7		4.1	4.1		2.8	3.1		2.9	2.9		3.1	3.1	
Erastus	3.0			3.4			4.0			3.3			3.5			3.2		
Adonia			3.7		3.6			3.6			3.0			2.4			3.2	
gemiddeld	3.5	3.6		3.8	3.9		4.2	3.9		3.5	3.3		3.6	3.1		3.6	3.4	

1 = slecht

2 = matig

3 = redelijk

4 = goed

5 = zeer goed

4. RESULTATEN SIERWAARDE EN HOUDBAARHEID

4.1 KEURING SIERWAARDE

Na 1 week transportsimulatie en drie weken in de houdbaarheidsruimte (= vier weken na afleveren) zijn de planten beoordeeld door een panel van telers, vermeerderaars en veredelaars. De rassen zijn beoordeeld op bladkwaliteit, bloemkwaliteit, mate van bloemverkleuring, knopval en sierwaarde. Alle criteria werden beoordeeld op een schaal van 1 - 5, waarbij 1 zeer slecht is en 5 zeer goed

De keuring vond plaats in de volgende weken:

<i>oppotweek</i>	<i>keuringsweek</i>	<i>aantal weken na oppotten</i>
week 6	week 20	14 weken
week 20	week 33	13 weken
week 46	week 8	14 weken

De resultaten van de keuringen zijn weergegeven in tabel 5.

4.2 HOUDBAARHEID

Gedurende acht weken zijn de planten beoordeeld in de houdbaarheidsruimte. In de bijlagen 3,4 en 5 zijn de resultaten per teelt weergegeven. Elk ras is gestart met tien planten. In de eerste kolom staat het aantal planten dat een kortere houdbaarheid had dan acht weken. In de tweede kolom is de gemiddelde houdbaarheid van deze planten weergegeven. In de derde kolom staat het aantal planten dat na acht weken in de houdbaarheidsruimte nog voldoende sierwaarde had. In de twee laatste kolommen is de blad- en bloemwaardering weergegeven van deze planten.

Om het overzichtelijker te maken is een gemiddeld houdbaarheidscijfer berekend. Indien alle planten van een ras een houdbaarheid hadden van acht weken of langer, kreeg dit ras het cijfer 10. Bij een kortere houdbaarheid werd een lager cijfer gegeven.

In oppotweek 46 werden voor de houdbaarheid 2 rassen, Bacchus en Adonia teruggetrokken.

In tabel 6 staat de gemiddelde houdbaarheid van de rassen.

In oppotweek 6 en 20 waren de rassen goed houdbaar, Na 8 weken waren er geen of pas enkele planten afgeschreven. In oppotweek 46 waren de meeste planten van bijna alle rassen na 8 weken afgeschreven.

De waardering van de bloem van de planten die na 8 weken nog niet waren afgeschreven was per ras nogal verschillend, enkele rassen hadden nog volop goede bloemen terwijl andere rassen nog slechts enkele goede bloemen hadden. In week 46 had geen van de planten veel goede bloemen meer.

De waardering van het blad van de planten die na 8 weken nog niet waren afgeschreven was bij de meeste rassen goed. Bij enkele rassen was dit matig en alleen bij Abidan oppotweek 46 was dit slecht.

Tabel 5 keuring houdbaarheid

oppotweek	bladkwaliteit			bloemkwaliteit			bloemverkleuring			knopval			sierwaarde		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 13															
Rosanna	3.4	2.7	2.8	3.3	2.5	2.3	2.1	2.0	1.7	3.5	3.5	3.2	3.2	3.0	2.3
Netja Dark	4.0	3.5	3.8	3.4	3.2	1.2	3.0	2.7	1.8	3.3	3.7	1.6	3.5	3.2	1.2
Annebell	3.7			2.1			2.9			2.1			2.5		
Barkos	3.9	3.5	3.8	4.5	4.3	2.8	4.5	4.3	4.2	4.3	4.5	2.8	4.5	4.5	3.0
Pinto		3.7	3.5		3.7	2.8		4.3	3.2		4.3	3.7		4.0	3.2
Clara	3.9			3.2			4.1			3.3			3.7		
Anika	3.8			2.6			3.1			2.6			2.5		
Manifesto	4.1			3.1			2.8			3.0			2.7		
Sotiria	3.2			2.9			2.7			3.1			2.6		
Dark Britt	4.0			2.8			2.4			3.0			3.0		
Camilla	3.9			3.2			2.0			3.3			3.1		
Louisa	3.8			3.5			2.6			3.3			3.3		
Kleo	3.9			2.0			2.2			2.5			2.1		
Tilly	3.9			2.9			2.3			3.0			2.6		
Marillo	3.8		3.4	3.1		2.0	2.6		1.9	3.3		2.7	3.1		2.1
Laressa	3.7		3.8	3.3		2.4	3.5		3.3	3.2		2.8	3.3		2.6
Katinka	3.6			3.4			3.8			3.4			3.3		
Aprigold			3.7			2.4			2.5			3.3			2.6
Abidan	3.6	3.7	2.8	4.2	4.0	3.6	3.9	4.0	4.1	4.0	4.3	3.8	3.7	4.0	2.9
Dardanos	3.3	3.5	3.8	2.6	2.2	2.8	3.1	2.7	3.0	2.9	3.2	2.2	2.8	2.7	2.2
Blastus	4.2			4.5			4.5			4.3			4.5		
Brutus	4.3			4.3			4.3			4.3			4.4		
Adora	3.7			2.7			3.7			2.9			2.8		
Festus	3.5	3.2		3.0	2.7		3.0	2.2		3.1	3.5		3.0	2.7	
Erastus	3.9	3.5		3.1	3.2		3.4	3.7		3.1	3.5		3.2	3.0	
Deli	3.8	3.7		3.6	3.7		3.5	3.5		3.5	4.0		3.3	3.5	
Elba	3.5	3.5		3.3	3.0		3.9	4.0		3.6	3.7		3.1	3.0	
Bazan			4.0			3.4			4.0			3.4			3.6
Bacchus			2.2		1.6				2.2			2.6			2.0
Carola			3.2		2.6				3.0			2.6			2.4
Carina			2.6		1.8				1.4			2.8			2.0
Madeleine			3.3		2.4				2.87			2.9			2.5
Gemiddeld	3.8	3.5	3.3	3.2	3.3	2.4	3.2	3.3	2.87	3.3	3.8	2.9	3.2	3.4	2.5

vervolg tabel 5 keuring houdbaarheid

	bladkwaliteit			bloemkwaliteit			bloemverkleuring			knopval			sierwaarde		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 11															
Blastus	4.5	4.2	4.2	4.5	3.9	4.4	4.8	4.4	4.4	4.8	4.1	4.2	4.8	4.8	4.2
Brutus	4.5	4.2	4.2	4.5	3.1	3.9	4.5	3.9	3.9	4.8	3.9	3.2	4.8	4.8	3.2
Adora	3.5	4.1	4.1	2.7	1.1	2.4	4.3	2.4	2.4	3.7	2.4	1.1	3.0	3.0	1.1
Erastus	3.5			3.7			2.5			2.65			2.5		
Adonia															
gemiddeld	4.0	4.2	4.2	3.9	2.7	3.6	4.0	3.6	3.6	4.0	3.5	2.8	3.8	3.8	2.8

- 1 = slecht
- 2 = matig
- 3 = redelijk
- 4 = goed
- 4 = zeer goed

Tabel 6 houdbaarheidscijfer, bloem en bladwaardering na 8 weken in de houdbaarheidsruimte

	houdbaarheidscijfer			over na 8 weken			waardering bloem			waardering blad		
	6	20	46	6	20	46	6	20	46	6	20	46
potmaat 13 cm												
Rosanna	10.0	9.9	8.6	10	9	0	4	4		5	3	
Netja Dark	10.0	10.0	3.6	10	10	0	3	2		5	5	
Annebell	9.4			9			3			5		
Barkos	10.0	9.5	5.0	10	7	0	1	1		3	5	
Pinto		10.0	6.1		10	0		4			5	
Clara	10.0			10			3			5		
Anika	10.0			10			3			5		
Manifesto	10.0			10			1			5		
Sotiria	9.5			9			1			5		
Dark Britt	10.0			10			4			5		
Camilla	10.0			10			3			5		
Louisa	10.0			10			2			5		
Kleo	10.0			10			3			5		
Tilly	10.0			10			3			5		
Marillo	10.0		8.0	10		0	3			5		
Laressa	10.0		8.4	10		0	4			5		
Katinka	10.0		5.5	10		0	3			5		
Aprigold			7.7			0						
Abidan		9.9	9.6		9	7		2	1		3	1
Dardanos	10.0	10.0	9.7	10	10	7	2	2	1	3	5	3
Blastus	10.0			10			4			5		
Brutus	10.0			7			1			5		
Adora	9.2			6			1			5		
Festus	10.0	9.8		10	9		1	2		5	5	
Erastus	10.0	9.9		10	9		2	2		5	5	
Deli	10.0	10.0		10	10		1	3		5	5	
Elba	10.0	10.0		10	10		1	2		5	5	
Bazan			5.0			0						
Bacchus												
Carola			5.7			1			1			3
Carina			8.2			5			1			3
Madeleine			7.6			4			1			5
Gemiddeld	9.9	9.9	7.1	8.9	9.3	1.7	2.3	2.4	1.0	4.8	4.6	3.0
potmaat 11 cm												
Blastus		10.0	9.3		10	0		3			5	
Brutus		10.0	6.8		9	0		1			5	
Adora		9.8	3.9		5	0		1			5	
Erastus		10.0			10			2			5	
Adonia												
gemiddeld		10.0	6.7		8.5	0.0		1.8			5.0	

bloemwaardering : 1 = 10-20 goede bloemen
 2 = 20-30 goede bloemen
 3 = 30-40 goede bloemen
 4 = 40-50 goede bloemen
 5 = > 50 goede bloemen

bladwaardering: 1 = slecht
 3 = matig
 5 = goed

5. RASBESCHRIJVINGEN

Aan de hand van de teeltresultaten, de keuringresultaten en houdbaarheid is, per oppotweek, per ras een rasbeschrijving gegeven.

Er is gekozen om alleen een beschrijving te geven van de rassen die drie keer zijn opgeplant in 1996 en/of 1997. Zoals in hoofdstuk 2 reeds is vermeld zijn de resultaten van de houdbaarheid van 1996 en 1997 niet vergelijkbaar omdat de belichtingssterkte in de houdbaarheidsruimte in de zomermaanden met ingang van 1997 is verdubbeld. De houdbaarheidsresultaten van 1996 zijn wel volgens dezelfde normen weergegeven, maar worden tussen haakjes geplaatst.

Verklaring van de beschrijving:

in tabel weergegeven als:

Teeltresultaten

remstofbehoefte

laag

gemiddeld

hoog

*

**

teeltduur:

in weken

ruimtebehoefte (week.m²)

< 385 zeer laag

386-435 laag

436-485 gemiddeld

486-535 hoog

> 535 zeer hoog

ZL

L

G

H

ZH

Keuringsresultaten

< 1.5 = slecht

1.5-2.5 = matig

2.6-3.5 = redelijk

3.6-4.5 = goed

> 4.5 = zeer goed

S

M

R

G

ZG

Houdbaarheid

houdbaarheidscijfer

< 4.0 = zeer slecht

4.1-5.0 = slecht

5.1-6.0 = matig

6.1-7.0 = redelijk

7.1-8.0 = goed

> 8.1 = zeer goed

ZS

S

M

R

G

ZG

Ras	Rosanna			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	gevuld Ø 6.0 cm			
jaar teeltweek	1997 6	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	**	***	
teeltduur	9	9	11	
ruimtebehoefte	L	L	H	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	M	
bladkwaliteit	R	G	R	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	R	
totaal indruk	R	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	ZG	ZG	ZG	

Ras	Netja Dark			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	Paars-roze			
bloemvorm	half gevuld Ø 5.5cm			
jaar teeltweek	1997 6	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	***	***	
teeltduur	10	9	10	
ruimtebehoefte	G	L	G	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	G	G	R	
bloemkwaliteit	G	G	R	
plantopbouw	G	R	M	
uniformiteit	G	R	M	
totaal indruk	G	R	M	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	ZG	ZG	ZS	

Ras	Annebell			
inzender	M. Koppe			
bloemkleur	donkergeel			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	*	**
teeltduur	9	10	11	9
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	ZL
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	R
bladkwaliteit	R	G	G	G
bloemkwaliteit	G	R	G	R
plantopbouw	R	R	R	R
uniformiteit	G	R	R	G
totaal indruk	R	R	M	G
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Barkos			
inzender	M. Koppe			
bloemkleur	rood			
bloemvorm	gevuld, Ø 7.5 cm			
jaar teeltweek	1997 6	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	***	***	
teeltduur	10	9	10	
ruimtebehoefte	G	L	G	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	G	G	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	G	
totaal indruk	G	G	G	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	ZG	ZG	S	

Ras	Clara			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	wit			
bloemvorm	half gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	***	*	**
teeltduur	9	10	11	9
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	ZL
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	G	M	R
bladkwaliteit	G	G	R	G
bloemkwaliteit	G	G	R	G
plantopbouw	R	G	M	R
uniformiteit	G	G	M	R
totaal indruk	R	G	S	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZG)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Anika			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	geel			
bloemvorm	half gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	**	*	**
teeltduur	8	9	10	9
ruimtebehoefte	ZL	ZL	ZL	ZL
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	R
bladkwaliteit	G	G	R	G
bloemkwaliteit	G	R	R	R
plantopbouw	G	R	M	R
uniformiteit	G	R	R	G
totaal indruk	G	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Manifesto			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 2.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	*	**
teeltduur	9	14	11	11
ruimtebehoefte	ZL	H	L	G
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	G	G
bladkwaliteit	G	R	G	G
bloemkwaliteit	G	R	G	R
plantopbouw	R	M	R	R
uniformiteit	R	M	R	M
totaal indruk	R	M	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(ZS)	(S)	ZG

Ras	Soteria			
inzender	K. Visser			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 7.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	*	**
teeltduur	9	11	11	10
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	L
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	R
bladkwaliteit	G	G	G	R
bloemkwaliteit	R	R	G	R
plantopbouw	R	R	R	R
uniformiteit	R	R	R	R
totaal indruk	R	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Dark Britt			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	oranje			
bloemvorm	half gevuld tot gevuld, Ø 6.0 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	*	**
teeltduur	9	11	11	9
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	ZL
Keuringsresultaten				
scheutvorming	G	R	M	R
bladkwaliteit	G	G	R	G
bloemkwaliteit	R	R	R	G
plantopbouw	G	R	M	R
uniformiteit	G	R	M	R
totaal indruk	G	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(M)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Camilla			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	wit/roze rand			
bloemvorm	licht gevuld, Ø 5.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	*	**
teeltduur	9	11	11	9
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	ZL
Keuringsresultaten				
scheutvorming	M	R	R	R
bladkwaliteit	R	G	G	G
bloemkwaliteit	R	R	R	G
plantopbouw	M	R	M	R
uniformiteit	M	M	M	R
totaal indruk	M	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(G)	(ZS)	(ZG)	ZG

Ras	Louisa			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	licht roze			
bloemvorm	licht gevuld, Ø 5.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	**	**
teeltduur	9	11	11	10
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	L
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	M	R
bladkwaliteit	R	G	R	G
bloemkwaliteit	G	R	R	G
plantopbouw	M	R	M	R
uniformiteit	R	G	M	G
totaal indruk	M	R	M	G
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(S)	(ZS)	(S)	ZG

Ras	Kleo			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	oranje-rood			
bloemvorm	licht gevuld, Ø 5.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	*	**
teeltduur	10	11	11	11
ruimtebehoefte	G	ZL	L	G
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	R
bladkwaliteit	G	G	G	G
bloemkwaliteit	R	M	M	G
plantopbouw	R	R	R	R
uniformiteit	R	R	R	G
totaal indruk	R	R	R	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(M)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Tilly			
inzender	BBA			
bloemkleur	zalm			
bloemvorm	licht gevuld, Ø 5.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	***	***	*	**
teeltduur	10	11	11	10
ruimtebehoefte	G	G	L	L
Keuringsresultaten				
scheutvorming	G	R	R	R
bladkwaliteit	G	G	G	G
bloemkwaliteit	R	R	R	G
plantopbouw	G	R	R	R
uniformiteit	R	R	R	R
totaal indruk	R	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(M)	(ZS)	(ZS)	ZG

Ras	Marillo			
inzender	Limaplant			
bloemkleur	zalm			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1997 6	1997 46
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	**	***
teeltduur	9	10	10	11
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	H
Keuringsresultaten				
scheutvorming	M	R	R	R
bladkwaliteit	R	G	R	R
bloemkwaliteit	R	R	R	R
plantopbouw	M	R	R	R
uniformiteit	M	R	R	R
totaal indruk	M	R	R	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZG)	(ZS)	ZG	G

Ras	Larissa			
inzender	Limaplant			
bloemkleur	donkerroze			
bloemvorm	gevuld, Ø 6.5cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1997 6	1997 46
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	**	***
teeltduur	9	10	10	11
ruimtebehoefte	ZL	ZL	ZL	H
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	M	R
bladkwaliteit	R	G	R	G
bloemkwaliteit	R	R	R	R
plantopbouw	M	R	M	R
uniformiteit	M	R	M	R
totaal indruk	M	R	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZG)	(R)	ZG	ZG

Ras	Pinto			
inzender	Gebr. Man			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 7.0 cm			
jaar teeltweek	1996 12	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	***	***	
teeltduur	12	9	11	
ruimtebehoefte	ZH	L	H	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	G	R	R	
bladkwaliteit	G	R	R	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	G	R	R	
uniformiteit	G	R	R	
totaal indruk	G	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(G)	ZG	R	

Ras	Katinka			
inzender	Limaplant			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 6.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1997 6	1997 46
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	**	**
teeltduur	9	10	10	11
ruimtebehoefte	ZL	ZL	ZL	H
Keuringsresultaten				
scheutvorming	M	M	M	M
bladkwaliteit	R	G	R	R
bloemkwaliteit	R	R	R	R
plantopbouw	M	M	M	M
uniformiteit	M	M	M	M
totaal indruk	M	M	M	M
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZG)	(S)	ZG	M

Ras	Aprigold			
inzender	Limaplant			
bloemkleur	oranje-rood			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	*	**	
teeltduur	9	11	11	
ruimtebehoefte	ZL	L	H	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	R	R	
bloemkwaliteit	M	M	R	
plantopbouw	M	R	M	
uniformiteit	M	R	R	
totaal indruk	M	M	M	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(M)	(ZS)	G	

Ras	Abidan			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	paars-roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 7.0 cm			
jaar teeltweek	1997 6	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	***	***	
teeltduur	10	9	11	
ruimtebehoefte	G	G	H	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	G	R	
bladkwaliteit	R	R	G	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	M	
totaal indruk	R	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	--	ZG	ZG	

Ras	Dardanos			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	roze			
bloemvorm	ongevuld, Ø 8.5 cm			
jaar teeltweek	1997 6	1997 20	1997 46	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	**	**	
teeltduur	8	9	10	
ruimtebehoefte	ZL	G	G	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	G	G	
bloemkwaliteit	G	R	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	R	
totaal indruk	R	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	ZG	ZG	ZG	

Ras	Blastus			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	oranje-rood			
bloemvorm	licht gevuld tot gevuld, Ø 6.5 cm			
jaar teeltweek	1996 24	1996 36	1996 51	1997 6
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	*	*
teeltduur	10	13	11	11
ruimtebehoefte	L	G	ZL	L
Keuringsresultaten				
scheutvorming	G	R	R	G
bladkwaliteit	G	R	R	G
bloemkwaliteit	G	M	G	G
plantopbouw	R	R	M	R
uniformiteit	R	M	M	R
totaal indruk	R	M	M	R
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(R)	(ZS)	(G)	ZG

Ras	Brutus			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	donkerrood			
bloemvorm	licht gevuld, Ø 6.0 cm			
jaar teeltweek	1996 36	1996 51	1997 6	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	*	*	
teeltduur	13	11	11	
ruimtebehoefte	G	ZL	L	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	G	
bladkwaliteit	G	G	G	
bloemkwaliteit	R	G	G	
plantopbouw	R	R	G	
uniformiteit	R	R	R	
totaal indruk	R	M	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(R)	ZG	

Ras	Adora			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	paars-roze			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 36	1996 51	1997 6	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	*	*	
teeltduur	11	11	10	
ruimtebehoefte	ZL	ZL	L	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	G	M	R	
bladkwaliteit	G	M	R	
bloemkwaliteit	G	R	G	
plantopbouw	R	M	R	
uniformiteit	G	R	R	
totaal indruk	R	M	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	(ZS)	ZG	

Ras	Erastus			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	roze-rood			
bloemvorm	gevuld, Ø 7.0 cm			
jaar teeltweek	1996 51	1997 6	1997 20	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	**	***	
teeltduur	11	9	9	
ruimtebehoefte	L	G	L	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	R	R	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	R	
totaal indruk	M	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZG)	ZG	ZG	

Ras	Festus			
inzender	M.Koppe			
bloemkleur	donkerroze			
bloemvorm	gevuld, Ø 6.0 cm			
jaar teeltweek	1996 51	1997 6	1997 20	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	***	***	
teeltduur	10	9	8	
ruimtebehoefte	ZL	ZL	ZL	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	R	R	
bloemkwaliteit	R	R	R	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	G	R	G	
totaal indruk	M	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(R)	ZG	ZG	

Ras	Deli			
inzender	BBA			
bloemkleur	oranje rood			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 51	1997 6	1997 20	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	**	**	***	
teeltduur	11	10	9	
ruimtebehoefte	L	G	L	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	R	R	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	R	R	R	
uniformiteit	R	R	R	
totaal indruk	M	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(R)	ZG	ZG	

Ras	Elba			
inzender	BBA			
bloemkleur	paarsrood			
bloemvorm	gevuld, Ø 5.0 cm			
jaar teeltweek	1996 51	1997 6	1997 20	
Teeltresultaten				
remstofbehoefte	*	***	***	
teeltduur	11	10	9	
ruimtebehoefte	L	G	L	
Keuringsresultaten				
scheutvorming	R	R	R	
bladkwaliteit	R	R	R	
bloemkwaliteit	G	G	G	
plantopbouw	M	R	R	
uniformiteit	M	R	R	
totaal indruk	M	R	R	
houdbaarheid				
houdbaarheidscijfer	(ZS)	ZG	ZG	

6. DISCUSSIE

Het onderling vergelijken van cultivars die niet of niet in alle gevallen in dezelfde opplantingen hebben gestaan is eigenlijk niet mogelijk. In dit verslag komt dit duidelijk naar voren m.b.t. de houdbaarheid. Teeltresultaten worden natuurlijk ook, zij het wellicht minder opvallend, beïnvloed door de teeltperiode en de verschillende teelthandelingen. Het zou daarom aanbeveling verdienen om slechts eenmaal per jaar nieuwe cultivars in te zenden, die vervolgens in 4 teeltperioden worden meegenomen. Op die manier staan alle cultivars telkens in de dezelfde teeltcondities en kan er een eerlijk vergelijk tussen de cultivars onderling worden gemaakt.

Het is natuurlijk ook mogelijk om een vergelijking per opplanting per cultivar te maken volgens de huidige opzet. In dat geval zal de verslaglegging erg uitgebreid worden en zichzelf telkens gedeeltelijk overlappen. Een beoordeling per opplanting geeft een minder betrouwbaar en incompleet beeld van de teelt- en houdbaarheidskenmerken van een cultivar.

Bijlage 1 Overzicht onderzochte rassen sortimentsvergelijking Begonia 1993-1997

Nr	Ras	Nr	Ras
1	Rosanna	41	Sandra crème
2	Anja	42	Erika
3	Orania	43	Paris
4	Radiant	44	Borias
5	Ann	45	Byrsa
6	Barbara	46	Berseba
7	Renaissance rood	47	Arena (no. 20)
8	Renaissance Monique	48	Biario (no. 21)
9	Arosa	49	Cavilli (no. 25)
10	Najade	50	Pinto
11	Susi	51	Bingo
12	Tacora geel	52	Clara
13	Tacora rood	53	Anika
14	Netja Dark	54	Manifesto
15	Annebell	55	Sotiria
16	Line	56	Dark Britt
17	Rood '90	57	Camilla
18	Hoblanche	58	Louisa
19	Kolita	59	Kleo
20	Azotus	60	Tilly
21	Barkos	61	Yutta
22	Helen	62	Marillo
23	Berlin	63	Laressa
24	Athen	64	Katinka
25	Kyoto	65	Aprigold
26	London	66	Abidan
27	Firenze	67	Dardanos
28	Madrid	68	Blastus
29	Hannover	69	Brutus (950201)
30	Genève	70	Adora (950102)
31	Napoli	71	Erastus (950500)
32	Asteria	72	Festus (950600)
33	Bellona	73	Deli
34	Betulía	74	Elba
35	Taiga	75	Bazan
36	Rina	76	Bacchus
37	Picco	77	Adonia
38	Rosanna Dark	78	Carola
39	Orania Dark	79	Carina
40	Rosamunde	80	Madeleine

Bijlage 2 Overzicht bloemkleur, bloemvorm en bloemdiameter van de onderzochte rassen 1997

nr	rasnaam	inzender	bloemkleur	bloemvorm	bloemdiameter tot ongeveer..
Potmaat 13 cm					
1	Rosanna	Gebr. Man	roze	gevuld	6.0 cm
14	Netja Dark	Gebr. Man	paars-roze	half gevuld	5.5 cm
15	Annebell	M. Koppe	donkergeel	gevuld	5.0 cm
21	Barkos	M. Koppe	rood	gevuld	7.5 cm
50	Pinto	Gebr. Man	roze	gevuld	7.0 cm
52	Clara	Gebr. Man	wit	half gevuld	5.0 cm
53	Anika	M. Koppe	geel	half gevuld	5.0 cm
54	Manifesto	Gebr. Man	roze	gevuld	2.5 cm
55	Sotiria	Klaas Visser	roze	gevuld	7.5 cm
56	Dark Britt	Gebr. Man	oranje	half gevuld tot gevuld	6.0 cm
57	Camilla	Gebr. Man	wit/roze rand	licht gevuld	5.5 cm
58	Louisa	Gebr. Man	licht roze	licht gevuld	5.5 cm
59	Kleo	Gebr. Man	oranje rood	licht gevuld	5.5 cm
60	Tilly	BBA	zalm	licht gevuld	5.5 cm
62	Marillo	Limaplant	zalm	gevuld	5.0 cm
63	Laessa	Limaplant	donkerroze	gevuld	6.5 cm
64	Katinka	Limaplant	roze	gevuld	6.5 cm
65	Aprigold	Limaplant	oranje-rood	gevuld	5.5 cm
66	Abidan	M. Koppe	paars-roze	gevuld	7.0 cm
67	Dardanos	M. Koppe	roze-rood	ongevuld	8.5 cm
72	Festus	M. Koppe	donkerroze	gevuld	6.0 cm
73	Deli	BBA	oranje-rood	gevuld	5.0 cm
74	Elba	BBA	paars-rood	gevuld	5.0 cm
75	Bazan	M. Koppe	roze	gevuld	7.0 cm
76	Bacchus	M. Koppe	rood	gevuld	7.0 cm
78	Carola	M. Koppe	geel	enkel en gevuld	5.0 cm
79	Carina	M. Koppe	oranje-rood	enkel en gevuld	6.0 cm
80	Madeleine	M. Koppe	zalm-abrikoos	enkel en gevuld	7.0 cm
potmaat 11 cm					
68	Blatus	M. Koppe	oranje-rood	licht gevuld tot gevuld	6.5 cm
69	Brutus	M. Koppe	donkerrood	licht gevuld	6.0 cm
70	Adora	M. Koppe	paars-roze	gevuld	5.0 cm
71	Erastus	M. Koppe	roze-rood	gevuld	7.0 cm
77	Adonia	M. Koppe	roze	gevuld	4.5 cm

BIJLAGE 3 RESULTATEN OPPOTWEEK 6
Teeltresultaten oppotweek 6

	voorbloei	remmen	eindafstand (pl/m ²)	week.m2 (1000pl)	teeltduur (wkn)
Rosanna	**	**	15	393	9
Netja Dark	*	**	17	436	10
Annebell	*	**	18	371	9
Barkos	*	***	15	460	10
Clara	*	**	16	375	9
Anika	***	**	16	367	9
Manifesto	*	**	18	473	11
Sotiria	*	**	18	408	10
Dark Britt	*	**	17	359	9
Camilla	*	**	17	359	9
Louisa	**	**	16	429	10
Kleo	*	**	17	477	11
Tilly	*	**	17	418	10
Marillo	**	**	18	393	10
Laressa	**	**	19	385	10
Katinka	**	**	19	385	10
Abidan	*	**	15	442	10
Dardanos	***	**	16	313	8
Blastus	*	*	19	431	11
Brutus	*	*	19	431	11
Adora	**	*	19	400	10
Erastus	**	**	16	367	9
Festus	**	***	18	362	9
Deli	*	**	16	438	10
Elba	*	***	16	448	10
Gemiddeld			17	405	9.8

voorbloei

- geen
- weinig
- veel

remmen

- geen
- weinig
- veel

Resultaten keuring teelt oppotweek 6

	scheut- vorming	bladkwaliteit	bloem- kwaliteit	plantopbouw	uniformiteit	totaal indruk
Rosanna	3.0	3.5	3.7	3.1	3.4	3.4
Netja Dark	3.0	3.8	3.8	3.7	3.9	3.9
Annebell	3.1	3.8	3.3	3.4	3.8	3.6
Barkos	2.9	3.5	4.5	3.1	3.4	3.7
Clara	2.9	3.8	3.9	3.2	3.0	3.4
Anika	3.4	3.8	3.5	3.5	3.6	3.3
Manifesto	3.7	3.6	3.4	3.4	2.2	2.8
Sotiria	3.5	3.5	3.1	3.4	3.0	3.3
Dark Britt	3.2	3.7	3.6	3.5	3.2	3.5
Camilla	2.8	3.8	3.6	3.0	3.4	3.3
Louisa	3.3	3.7	3.8	3.4	3.7	3.6
Kleo	3.0	3.8	3.6	3.1	3.6	3.2
Tilly	2.9	3.6	3.6	3.2	3.4	3.3
Marillo	2.7	3.5	3.1	2.6	2.7	2.7
Laressa	2.4	3.4	2.9	2.2	1.8	2.0
Katinka	2.4	3.4	3.2	2.4	2.2	2.3
Abidan	3.3	3.3	4.4	3.1	2.9	3.2
Dardanos	2.6	3.3	3.6	2.4	3.1	2.6
Blastus	3.9	4.0	4.0	3.4	3.0	3.5
Brutus	4.0	4.0	4.2	3.7	2.8	3.5
Adora	3.3	3.3	4.0	3.1	3.0	3.2
Erastus	2.9	3.3	3.9	2.8	3.4	3.3
Festus	2.8	3.3	2.7	2.7	3.4	2.8
Deli	3.4	3.0	3.7	2.9	3.3	3.2
Elba	3.2	3.2	4.2	3.1	3.4	3.3
Gemiddeld	3.1	3.6	3.7	3.1	3.1	3.2

- 1 = slecht
 2 = matig
 3 = redelijk
 4 = goed
 5 = zeer goed

Resultaten keuring houdbaarheid na 1 week transport simulatie en na 3 weken in de houdbaarheidsruimte
Oppetweek 6

ras	blad kwaliteit	bloem kwaliteit	bloem verkleuring	knopval	sierwaarde
Rosanna	3.4	3.3	2.1	3.5	3.2
Netja Dark	4.0	3.4	3.0	3.3	3.5
Annabell	3.7	2.1	2.9	2.1	2.5
Barkos	3.9	4.5	4.5	4.3	4.5
Clara	3.9	3.2	4.1	3.3	3.7
Anika	3.8	2.6	3.1	2.6	2.5
Manifesto	4.1	3.1	2.8	3.0	2.7
Sorteria	3.2	2.9	2.7	3.1	2.6
Dark Britt	4.0	2.8	2.4	3.0	3.0
Camilla	3.9	3.2	2.0	3.3	3.1
Louisa	3.8	3.5	2.6	3.3	3.3
Kleo	3.9	2.0	2.2	2.5	2.1
Tilly	3.9	2.9	2.3	3.0	2.6
Blastus	4.2	4.5	4.5	4.3	4.5
Laressa	3.7	3.3	3.5	3.2	3.3
Marillo	3.8	3.1	2.6	3.3	3.1
Katinka	3.6	3.4	3.8	3.4	3.3
Dardanos	3.3	2.6	3.1	2.9	2.8
Abidan	3.6	4.2	3.9	4.0	3.7
Brutus	4.3	4.3	4.3	4.3	4.4
Adora	3.7	2.7	3.7	2.9	2.8
Eratus	3.9	3.1	3.4	3.1	3.2
Elba	3.5	3.3	3.9	3.6	3.1
Deli	3.8	3.6	3.5	3.5	3.3
Festus	3.5	3.0	3.0	3.1	3.0
gemiddeld	3.8	3.2	3.2	3.3	3.2

Oppotweek 6

Cultivar	uitval in 8 weken	gemiddelde houdbaar heid in dagen	aantal planten > 8 wk	bloem waardering	blad waardering
Rosanna	-	-	10	4	5
Netja Dark	-	-	10	3	5
Annabell	1	21	9	3	5
Barkos	-	-	10	1	3
Clara	-	-	10	3	5
Anika	-	-	10	3	5
Manifesto	-	-	10	1	5
Sorteria	1	28	9	1	5
Dark Britt	-	-	10	4	5
Camilla	-	-	10	3	5
Louisa	-	-	10	2	5
Kleo	-	-	10	3	5
Tilly	-	-	10	3	5
Blastus	-	-	10	4	5
Laressa	-	-	10	4	5
Marillo	-	-	10	3	5
Katinka	-	-	10	3	5
Dardanos	-	-	10	2	3
Abidan	-	-	10	1	3
Brutus	3	56	7	1	5
Adora	4	45	6	1	5
Eratus	-	-	10	2	5
Elba	-	-	10	1	5
Deli	-	-	10	1	5
Festus	-	-	10	1	5

BIJLAGE 4 RESULTATEN OPPOTWEEK 20

Teeltresultaten oppotweek 20

	voorbloei	remmen	eindafstand (pl/m ²)	week.m ₂ (1000pl)	teeltduur (weken)
potmaat 13 cm					
Rosanna	*	**	16	409	9
Netja Dark	*	***	17	398	9
Barkos	**	***	15	430	9
Pinto	**	***	15	430	9
Marillo	niet geleverd				
Laressa	niet geleverd				
Aprigold	niet geleverd				
Abidan	*	***	15	440	9
Dardanos	***	**	15	440	9
Erastus	***	***	16	418	9
Festus	***	***	15	373	8
Deli	*	***	16	418	9
Elba	*	***	15	430	9
Gemiddeld			16	417	8.9
potmaat 11 cm					
Brutus	*	*	18	367	9
Blastus	***	*	18	367	9
Adora	*	*	18	367	9
Erastus	*	**	18	311	8
Gemiddeld			18	353	8.8

voorbloei

- * geen
- ** weinig
- *** veel

remmen

- * geen
- ** weinig
- *** veel

keuringingsgegevens teelt oppotweek 20

	scheut- vorming	bladkwaliteit	bloem- kwaliteit	plantopbouw	uniformiteit	totaal indruk
potmaat 13 cm						
Rosanna	2.4	3.6	3.6	2.7	2.6	2.7
Netja Dark	3.1	3.7	3.6	3.2	3.1	3.2
Barkos	3.4	3.9	4.4	3.5	3.5	3.7
Pinto	3.5	3.1	4.2	3.5	3.1	3.5
Marillo	niet geleverd					
Laressa	niet geleverd					
Aprigold	neit geleverd					
Abidan	3.6	3.5	4.1	3.1	3.1	3.4
Dardanos	3.2	3.6	3.5	2.4	3.4	3.1
Erastus	3.1	3.1	3.9	3.0	3.4	3.2
Festus	2.9	2.9	2.8	3.4	3.6	2.6
Deli	3.1	2.5	3.8	2.7	3.4	2.7
Elba	3.1	2.8	4.1	2.5	2.9	2.9
Gemiddeld	3.1	3.3	3.8	3.0	3.2	3.1
potmaat 11 cm						
Brutus	4.1	4.2	4.4	4.2	4.1	4.3
Blastus	4.2	4.0	4.1	3.8	3.9	3.8
Adora	2.8	3.5	4.1	2.8	2.9	3.1
Erastus	3.0	3.4	4.0	3.3	3.5	3.2
Gemiddeld	3.5	3.8	4.2	3.5	3.6	3.6

1 = slecht

2 = matig

3 = redelijk

4 = goed

5 = zeer goed

Resultaten keuring houdbaarheid na 1 week transport simulatie en na 3 weken in de houdbaarheidsruimte

Oppetweek 20

ras	blad kwaliteit	bloem kwaliteit	bloem verkleuring	knopval	sierwaarde
Potmaat 13 cm					
Rosanna	2.7	2.5	2.0	3.5	3.0
Netja Dark	3.5	3.2	2.7	3.7	3.2
Barkos	3.5	4.3	4.3	4.5	4.5
Pinto	3.7	3.7	4.3	4.3	4.0
Abidan	3.7	4.0	4.0	4.3	4.0
Dardanos	3.5	2.2	2.7	3.2	2.7
Eratus	3.5	3.2	3.7	3.5	3.0
Festus	3.2	2.7	2.2	3.5	2.7
Elba	3.5	3.0	4.0	3.7	3.0
Deli	3.7	3.7	3.5	4.0	3.5
gemiddeld	3.5	3.3	3.3	3.8	3.4
potmaat 11 cm					
Brutus	4.5	4.5	4.5	4.8	4.8
Blastus	4.5	4.5	4.8	4.8	4.8
Adora	3.5	2.7	4.3	3.7	3.0
Erastus	3.5	2.0	2.5	2.6	2.5
Gemiddeld	4.0	3.4	4.0	4.0	3.8

Cultivar	uitval in 8 weken	gemiddelde houdbaar heid in dagen	aantal planten > 8 wk	bloem waardering	blad waardering
Potmaat 13 cm					
Rosanna	1	49	9	4	3
Netja Dark	-	-	10	2	5
Barkos	3	47	7	1	5
Pinto	-	-	10	4	5
Abidan	1	49	9	2	3
Dardanos	-	-	10	2	5
Eratus	1	49	9	2	5
Festus	1	42	9	2	5
Elba	-	-	10	2	5
Deli	-	-	10	3	5
Potmaat 11 cm					
Brutus	1	56	9	1	5
Blastus	-	-	10	3	5
Adora	5	46	5	1	5
Erastus	-	-	10	2	5

BIJLAGE 5 RESULTATEN OPPOTWEEK 46

Teeltresultaten oppotweek 46

	voorbloei	remmen	eindafstand (pl/m ₂)	week.m ₂ (1000pl)	teeltduur (weken)
potmaat 13 cm					
Rosanna	*	***	16	526	11
Netja dark	*	***	16	463	10
Barkos	***	***	16	463	10
Pinto	**	***	16	526	11
Marillo	***	***	16	509	11
Laressa	***	***	16	509	11
Katinka	***	**	16	509	11
Aprigold	***	**	16	509	11
Abidan	**	***	16	526	11
Dardanos	***	**	16	463	10
Bazan	***	***	16	463	10
Bacchus	***	**	16	492	11
Carola	***	**	16	463	10
Carina	***	***	16	463	10
Madeleine	***	***	16	463	10
gemiddeld			16	490	10.5
potmaat 11 cm					
Brutus	*	**	22	398	11
Blastus	*	**	22	398	11
Adora	*	***	22	398	11
Adonia	***	***	22	378	10
gemiddeld			22	393	10.8

voorbloei

- * geen
- ** weinig
- *** veel

remmen

- * geen
- ** weinig
- *** veel

keuringingsgegevens teelt oppotweek 46

ras	scheut- vorming	bladkwaliteit	bloem- kwaliteit	plantopbouw	uniformiteit	totaal indruk
potmaat 13 cm						
Netja dark	2.5	3.5	3.5	2.2	2.2	2.3
Rosanna	2.3	3.4	3.9	2.7	2.9	2.9
Barkos	3.0	3.8	4.3	3.2	3.8	3.8
Pinto	3.1	3.3	3.8	3.3	2.8	3.1
Marillo	2.5	3.5	2.8	2.6	2.8	2.7
Laressa	2.7	3.7	3.3	2.8	2.9	2.7
Katinka	2.2	3.4	3.0	2.2	2.3	2.3
Aprigold	2.7	3.3	3.1	2.4	2.6	2.3
Abidan	2.8	3.6	3.7	2.5	2.2	2.6
Dardanos	2.7	4.3	3.8	2.7	3.5	3.3
Bazan	2.8	3.8	4.5	3.2	3.5	3.7
Bacchus	2.9	3.5	4.2	2.5	2.6	2.6
Carola	3.5	2.7	2.8	3.3	3.3	3.2
Carina	3.0	3.6	2.0	3.0	3.4	3.0
Madeleine	3.8	3.0	2.8	3.3	2.8	3.0
gemiddeld	2.8	3.5	3.4	2.8	2.9	2.9
potmaat 11 cm						
Brutus	3.7	4.3	4.2	3.7	3.6	3.8
Blastus	3.7	4.0	3.6	3.5	3.3	3.6
Adora	3.4	3.7	4.1	3.1	2.9	3.1
Adonia	3.7	3.6	3.6	3.0	2.4	3.2
gemiddeld	3.6	3.9	3.9	3.3	3.1	3.4

- 1 = slecht
 2 = matig
 3 = redelijk
 4 = goed
 5 = zeer goed

Resultaten keuring houdbaarheid na 1 week transport simulatie en na 3 weken in de houdbaarheidsruimte
Oppetweek 46

ras	blad kwaliteit	bloem kwaliteit	bloem verkleuring	knopval	sierwaarde
potmaat13 cm					
Rosanna	2.8	2.3	1.7	3.2	2.3
Netja dark	3.8	1.2	1.8	1.6	1.2
Barkos	3.8	1.2	1.8	1.6	1.2
Pinto	3.5	2.8	3.2	3.7	3.2
Marillo	3.4	2.0	1.9	2.7	2.1
Laressa	3.8	2.4	3.3	2.8	2.6
Katinka	3.7	2.1	3.2	2.8	2.5
Aprigold	3.7	2.4	2.5	3.3	2.6
Abidan	2.8	3.6	4.1	3.8	2.9
Dardanos	3.8	2.8	3.0	2.2	2.2
Bazan	4.0	3.4	4.0	3.4	3.6
Bacchus	*	*	*	*	*
Carola	2.2	1.6	2.2	2.6	2.0
Carina	3.2	2.6	3.0	2.6	2.4
Madeleine	2.6	1.8	1.4	2.8	2.0
gemiddeld					
potmaat 11 cm					
Brutus	4.2	3.1	3.9	3.2	3.2
Blastus	4.2	3.9	4.4	4.1	4.2
Adora	4.1	1.1	2.4	1.1	1.1
Adonia	*	*	*	*	*
gemiddeld					

* niet beoordeeld

Oppotweek 46

Cultivar	uitval in 8 weken	gemiddelde houdbaar heid in dagen	aantal planten > 8 wk	bloem waardering	blad waardering
potmaat 13 cm					
Rosanna	10	48	0		
Netja dark	10	20	0		
Barkos	10	28	0		
Pinto	10	34	0		
Marillo	10	45	0		
Laressa	10	47	0		
Katinka	10	31	0		
Aprigold	10	43	0		
Abidan	3	49	7	1	1
Dardanos	3	51	7	1	3
Bazan	10	28	0		
Bacchus					
Carola	9	29	1	1	3
Carina	5	36	5	1	3
Madeleine	6	34	4	1	5
potmaat 11 cm					
Brutus	10	38	0		
Blastus	10	52	0		
Adora	10	22	0		
Adonia					